

**LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ
PANEVĖŽIO REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS
IŠVADA NR. RAT-PNV-25/02.2-3**

2025 m. vasario 21 d., Vilnius

Panevėžio regioninės architektūros tarybos (toliau – Taryba) nariai, dalyvavę, nagrinėję klausimus bei balsavę priimant sprendimus (išvadas) pagal RAT nuostatų¹ 19, 89 p.: Dalius Zigmantas Šarakauskas, Jolita Andrijevskytė, Gintautas Blažiūnas, Mindaugas Stepanas, Linas Tuleikis, Lauryna Smailytė Juozaitienė, Vytenis Rudokas, Ilona Vaznonienė, Simas Glinskis.

Tarybos posėdyje paaiškinimus davė, pasisakė: Visagino miesto savivaldybės vyriausioji architektė Daiva Gasiūnienė.

Prašymo pateikėjas: Visagino miesto savivaldybės administracija.

Posėdis vyko 2025 m. vasario 21 d. Lietuvos architektų rūmuose, nuotoliniu būdu (naudojant ZOOM įrankį).

Posėdžio įrašai: daryti 2 (du) vaizdo-garso įrašai „*video1254526554 ir video1170291019.mp4*“ (įrašų trukmė 00:06:46 ir 00:48:25).

I. NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

Visagino rajono savivaldybės Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo gairės Panevėžio regioninės architektūros tarybos rekomendacijoms gauti.

Prie prašymo pateikti buvo sekantys dokumentai:

Visagino rajono savivaldybės Architektūros kokybės vertinimo metodikos taikymo gairės.

Projekto svarstymas vyko tokia tvarka: viešojoje Tarybos posėdžio dalyje klausimus pristatė Visagino miesto savivaldybės vyr. architektė. Taryba uždavė klausimus, į kuriuos atsakė vyr. architektė, vyko atvira diskusija tarp posėdžio dalyvių. Toliau vyko uždara Tarybos posėdžio dalis, kurioje Tarybos nariai apsigkeitė nuomonėmis, išdėstė savo motyvus, argumentus ir pateikė išvadas bei rekomendacijas.

II. REIKŠMINGOS APLINKYBĖS

Visagino miesto savivaldybės vyriausiosios architektės pasisakymo esmė:

○ Gairės parengtos remiantis Aplinkos ministerijos universaliomis rekomendacijomis, t. y. aplinkos ministro 2024 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. D1-112 patvirtinta Architektūros kokybės vertinimo metodika, kurioje įvardini architektūros kokybės vertinimo aspektai bei šiuos aspektus įvertinti padedantys klausimai bei tuo pačiu atliepiančios Architektūros įstatymo 11 str. nuostatas, kurios nustato tam tikrus architektūros kokybės kriterijus ir jų reikšmę (turinį), tačiau nesant Visagino mieste šiuo metu jokių kultūros paveldo objektų, jos parengtos pagal esamą padėtį, tačiau ateityje gaires pasiliekama galimybė keisti, tobulinti pagal faktinį poreikį.

¹ [T17/10-1 Dėl Regioninių architektūros tarybų nuostatų patvirtinimo \(e-tar.lt\)](#)

Tarybos narių esminiai pasisakymai, klausimai, atvira diskusija tarp posėdžio dalyvių:

- Tarybos nariai klausė savivaldybės vyriausiosios architektės, ar yra nustatyti kokie nors išimtiniai individualūs atvejai, gairėse, kaip ketina jas taikyti konkursuose, įvertinus jų galimus dalyvius bei jų patirtį;
- Taryba pateikė pastabas, jog gairės turėtų būti konkretizuotos, atsižvelgiant į savivaldybės rajono architektūrinę specifiką ir ypatumus, individualią aplinką ir savitus kiekvienam rajonui kokybės kriterijus;
- Taryba išreiškė nuogąstavimus, kad reikėtų papildomai įvertinti, ar parengtos gairės negalėtų būti pritaikytos dėl Visagino mieste ateityje galimai atsirasiančių kultūros paveldo objektų, bei kad jose matomas trūkumas atsižvelgiant į Architektūros įstatymo 11 str. įtvirtintus architektūros kokybės kriterijus.

III. TARYBOS ARGUMENTAI

Apibendrinant RAT mano, kad būtų tikslinga pateiktas gaires tobulinti ateityje ir individualizuoti pagal objektyvias savivaldos galimybes, įvertinant kiekvieno aktualaus regiono charakteringus bruožus, savybes, ypatumus, specifiką, nustatant aiškesnes taisykles ir atvejus, kada jos taikytinos, kaip įmanoma minimizuojant galimas proporcingas išimtis iš tokio taikymo bei akcentuojant kiekvienos savivaldybės specifiką, jai būdingus individualių urbanistinių struktūrų ypatumus, architektūros objektų savitumus, laikantis teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir teisės aktų reikalavimų.

IV. TARYBOS IŠVADOS

Taryba išnagrinėjusi pateiktą prašymą ir projektą teikia šias išvadas:

- Pateiktos įvertinti Tarybai gairės iš esmės parengtos tinkamai pagal universalią metodiką, tačiau jos nėra individualizuotos ir adaptuotos pagal konkrečią savivaldybę, rajoną ir miestą, todėl galėtų būti tobulintinos ateityje.

V. TARYBOS REKOMENDACIJOS

Taryba teikia šias rekomendacijas:

1. Gairėse tikslinga aiškiai išskirti ir reglamentuoti jų taikymo atvejus, atsižvelgiant į konkrečios savivaldybės ir miesto specifiką, individualias architektūrines savybes ir aplinką, apibrėžti atvejus ir (arba) teritorijas kada turi būti jos taikomos;
2. Tobulinant gaires tikslinga atsižvelgti į savivaldybės teritorijų ar jų dalių būdingus urbanistinių struktūrų ypatumus, architektūros objektų savitumus, laikytis teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir teisės aktų reikalavimų;
3. Ateityje tobulinant gaires reikėtų įvertinti jų pritaikymą dėl Visagino mieste galimai tikslingų įtraukti XX a. kultūros paveldo objektų (įskaitant, bet neapsiribojant urbanistinių) pagal atitinkamus kriterijus;
4. Tobulinant gaires atkreipti dėmesį į Architektūros įstatymo 11 str. įtvirtintus architektūros kokybės kriterijus, o ypač į urbanistinio integralumo bei atitikties darnaus vystytomis principus.

Posėdžio pirmininkas _____

Simas Glinskis

Posėdžio sekretorė _____

Kristina Petkūnienė